

ایک نئی جلد

صافی : ۳۵

۱۴ مارچ ۱۹۱۸

کتاب

اے اسکے نور کو دولتی

5

تورک انجادی

[illegible]

شرف آباد

اوشوخ آغلر بو کون قصر شرف آباده کلدکه
اونوشانوش کونلر خاطر ناساده کلدکه

نه جوشان شراب ولاله در درو به نازیدی
که حالا چشمه لعل پر خون اولو هر پاده کلدیکه
کولردی تحت ذرین اوزره جم کلشنده کالره
سیو اندام ساقیلر التدن باده کلدیکه
طور وردی دندلر دمیسته فی دمیسته وجدندن
تفاخاقلر ده بدل دوردن فریاده کلدیکه

کو دور بلمسده طفل ناز ایکن تثنائی نازان
 قبح بر آف حضور حضرت داماده کلدکه
 خیالندن باقار پوشیده اوراق اولان حوضه
 اوشونخ آغلر بوکون قصر شریف آباده کلدکه

عہدی کمال

طوبلادی. مکتوبی کثیرن ایلچیلرک باشاری کیوب
کشمه به چکنی، تورکماره نان بر حرب اعلان ایوب
ایدمه به چکنی سوردی. (فان هووی) آدل بر
ناظر، یوزبیک عسکرله فونون قوش لولکسی ضبط
دییله چکنی سوله به رک فرخندی. فقط یوز سوزدن
قران (ایو) آدل باشنه بر ناظر (فان هووی) ک
اعدامه لایق اولدنی بیان ایتدکن سوزا یوبک
سسله آسایغیدیک سوزلری سوله دی: «اوت، یوز
تورک ورو اولدر، چونکه، وقتیه میتند اوج یوز
یوبک سوز واکرن، کیدوب، متوق ایماطور
(قافو) فی محاصره دن قورتارمادی. او زمان
ایماطور ی محاصره ایتنده کوردیکیز حلاله،
باردیمه یتشمه دیکیز. بوکون خلق، اولالا ک
زوی اولنده کوردیوب. او زمانلا عسکرلرک
«یدی کون یه چکیز قالمق!» دیه حلا صیلا ندقاری
ایشده نر وار. اوزمان آتچالارک کشتاری منوز
دیغدی، کورده لی دلیک دیشک اولانلار کدارلی
هنوز اولادی. ایا فان هووی، بالایی سوزلری
یه چیللیری عماریه به باشلاق، یوزبیک عسکرله
قورلرک اوزرنه صالیرتمقی ایماطورس؟ خایر، بو
قدر غرور ضلعه لر! اطن ایتیکیز که کورده نر
ای کوثو ایتید ایدمه فن حیوانلر کیدیر. انشانلر
ختمه به لیه دوشورلک ختلادر. اوت، فن حصارله
سوله به رک ایتمده بولوندیض بوضعت حالنده، صاح
مشافله ایتک داهامام چیمو. بولنلج عسک ک وحی
اوزندنه ایا برئانی یادی. ایماطورلویه، نه تک
داها ایتدیلر ایا برئانی کدیتسه مکتوب یازمسی
برطیله ملک دواتنه رایش اولدی. بو بولگیلی

قورە بىلدىر. ايشتە، بو حال، مەنە، ايچون، غىرت،
 ورىجى برىمال اولىيىلدى. تىنىلار، توراك اولايوب دە
 باشقە جىندىن قىرغوم اولىيىلە، يەنە يايغىرى قىرغوم
 آز زمانەدە چىچىلىشەنسى قىرغوم توراكلىق ايچون،
 مەنەك كوزلىرى آچقە قارا برىمالدىلار، ياخشى س،
 اورخون كىتابىنىدە، بىلكە خانك، چىن تولكىسە
 كىدىن دوغوز اوغوزلار خىپاي، اى چىنە كىدەك س
 اولورسەك اوردالە تولجىجىسك، اى تورك، س
 "توركن" دە قالە، چىنە يالىزكى كىرولان، قانلەر
 كوتىزە دەيىدە، اسكى زمانلارن برى توركلارك
 روحتە "ئىل اولوق" قورقوسك بولۇنغىنى
 كوستىر. ايشتە، مەنەدە يوقىركە ما ك اولايىنى،
 كوزىرىز. بوئىن دولايىدەك، مىسلىھەتن سوزكارا
 چىچىلىلەر قاھارى دالنامىسى بىرلىستىك كوستىر.
 بو مىسلىھەت چىنەدە يىكىدىن برى غىصيان چىقىشە.
 برىچوق عايلار، كىندىلارنى يادىرم ايچون مەنە چىنە
 چاغىرىيولردى. فقط، مەنە چىنە بوشكل بوئىندىن
 استىغاد ائىكە، عايلارلە مىناسىدە بولۇغە اسامىل
 كوستىردى. بىرىت مىنەدە باشلىغە عايلارن
 (يەن) قاراي (لىوان) اونىيەك عىسكىلە برابر تورك
 اولكىسە چىنە خالدىيە، قوللر آقنە باشلامدىلر.
 ايتاپلور (كاتوڭ) ئولش، قىرغە اغار (ھاۋا)
 ھوۋىدى (كىشى). چىنە بىرلىستىك ايتاپلورچە
 (ئاي ھاۋا) نەك اندىمىدى. بوئىن مورخلىرىك انداسە
 كورمەنەك بو ايتاپلورچە يەنە قىرغادى. اوكايزاد دىنى
 مەكتوبلار دە، موغەنە اوغون بولسان قوللايدىرى.
 بوخالىن اولادەن قىرغە جىندى بولۇن ايتاپلورچە،
 مەنەن كىرگازلەر مەكتوب آندە، دىجال، غىلىي

حکایت

وهي افنديك شهبهسي

وهي افندي بو اوفاق قضاك ديون عوميه ادارمستده قانطار كانيدي . لکن بر دلو پرل اهاليه خصوصي کسوي اوزرنين آتاماش بر دلو مامور قيايني الامامدي . شايلىك اچنده ياري کړني قوجانم بر قوشاغي ، عبا پولوري آتندده بياض يون چوربارلي ميدانه براقان اوچکړلر باصبي يتياري وادي ، بونړک اوزرينده وقيله سپاه اولمالي لازم کلن هاوي دوکلش ، صالوق بر رده دعوت کچيردي . دروغون ، بون ، توركڼ بر آمددي . قلنده مطبوع کاغذلري دولرومقن بشه اتدن بر ايش گل ، سورولانچ کيدلکندن قايونشي کورولوزي . جمه ايلي بايرام کورلي يا قوتلي آوي اچون فراسو کناريه ايئي ، ياخوده بوز کي قانپاره قاروز چانلانغ اوزره کيراز يايلازينه چيتان ارقداشارنه قايلانچ بازار دولوشي بر صاري غاز بولامسته ، بر جام بيازه لکونه رانمره چيکين چنگانه قوزلونه صاناميزدي . آقشام قلندن چيننه دغورچه مالخانه سندندي . اوپنه کايير ، ايرکي ياتار ، ايرکي قانلوب تکرار عين بولاردن خاومهس دوتري . غريک کورلري بويه ، دايره ايله اوزنک آراستده ، دهکيشکيز ، پروژون بر مافارا کي ساعقي ، توکنيک اوني عنون ايديوردي . دغو شستدن او قدر پچريکيز ، پزکيدني ک اوتوزني چيکي ، درت پوز غروش معاشه ايره نرک قسطنتر تايگانه کلديکي حالده اولميسغلي ، قادن نادر ، دها هنوز طادامامشدي . بو بولده آتانه يي ايلک آدوک کنديسي بر اوچوروم مسورو . کليه چکته ، شايانک اويک سوديکي پوشلي ، دوروزنگه وقعه ، دروله دولرو راجسته اينايزدي . بويه اولاناسه ، شيددي بيله ، ائک آتندده ، آوزرولري ياشندهرچي نه اعل بر فرصت وادي . اولوردينيان ، قايولاريده ستنکلره ، مقهرله ايکړي دولر تايگايوکل ايکي آوه آيريشلي ، اوبر طرفده روم ايلي مهاجرلرنن بز دوقويچي دول بر قادن اولطوروبر ، بري اوفاق ، دبکري کلنيک ايکي تيزنيک ياتورک ، يا غوغا ساري صبايدن آقشام قندراوک بولطري کورونولره بوغوبوردي . قوشونک قزنده ، بر زماندر ، صيرسغلي ، طاشنيانق علامتاري چوغاشلندي . تورک ساري اچنده آوي صارضان بورويشلر ، صرپومردن آتياپ ايشمارله ، ايجنهک بولنهک ارققسند خسته بر اوردهکي بر قانپاران وهي افندي دورونک چاليشبوردي . لکن بلدرمي سي بيله طاقندن ، باشه بر اوتو بيله آلمدن باغچه اوزرايشلر ، جاشير آسمن پناه سابه چيلاق باله لرني کوسترموک آغاچاره طرمايشلر هب فايداسز قاليوردي .

ايتراولورک عماريه ايسته ميره نه رغماً ، دايما غرت نفسندن دفا کارلار ياهر ق صلي ايسته سدي . ايسته ، صولک دفعه اولورق يه ايکي ملت آراستده صلح وجوده کلمسته موفق اولدي . فقط ، کرک مگورميه اولان تورک اتحاديتک صولتي ، کرک دغواي اولان چينيلرله صلحک انقادي کوردکن ، متحد تورک دولتي قوتل اساسلره مستند اولورق تاسيس وشکيل ايندنک صوکر ، اترق نائل اولورق باشه املي قانلمش اولان قهرمان مه ، صلحک امضاسي معاتب ، فاي جياته وداع ايندي [۱۷۵ قبل ايلاد] . مه تئک بوئون غيرتاري تورک قومنگ مختلف شعللري برلشدربروک بوزاردن متحد قومي برهوت وجوده کنيرمکدي . باشه ملتانک حررتي غصب ائچکه ، استغلايرنه نهيات ويرمکه ، علمکاتاري البرنن آلمنه چاليشادي . چيني فتح اچون ، اته برقاچ دفعه فرصت کيشکن بوند اسفاده ائجدي . کرک کاتارلره ، کرک چينيلرله عماريه کيرمکن دايما چيکيدی . ايسته کورويوزکر تورک دولتنک ايلک مؤسسي امپرياليزمک دولتي ، قومي اتحادک عاشق بر وفدا کار بر قهرماندر ، بو حکمدارک انساني سياست ، بونرک مليلر حقونه استناد ايند بين الملل حجت عمدتسه موافقد . شوراسيه دوشونولرک بز مه تئک حياتي ووشاي اولان چينيلردن اوکرميوز . هر حالده ، بونرعه تئک بر مقصديت لري سکوته کچشدر بر شتردر . ناملق اف قفسدله ياديني ايشاري نه کي برکوزله تقير ايندکلري وقعه لک ذکر ائشاندده کورک . حاصل ، مه ، تورک تاريخه مرصع بر باشلانچيدر . تورکر ، ايلک دولتاريک بويه بر مؤسس اولمستدن دولتي خزانلر ليدر . خصوصيه ، کلچامقالارده کوره چکرک تورکرک بونون تاريني حيايلرينه رهبر اولان «تورک تورمي» نک واضعيه «مه» در .

ضيا کرک آب

يکي آلمان شعري

موکيلي .

آقشام اولدي .

ده کړک اچنه کونش باطبور ،

دالره اچنه روزگار ياتور ،

قويون سورولري ايکيلي بولک

بوينه کيويور ، کچوب کيديور .

باق ييشل داغاره ، نائل قارا کلتي

قلاشني هبسي .

کيهه اشلاري سمن اوواده

قويوليجلانه باشلانش اترق .

يوئي بو خيله خيزل ترمه ؟

« اوعه » .

— سن ترمه ؟

.....

زودود اکلندره شرايدور

حفيه هچده چيرکين دکامدي . برآز قيصه ، برآز آندامسز ، لکن اوزاقدن بيله ووشاق ، صيحاقي کوروتن دولون وجودينک بورورکي کوزل بر چالسالايشي وادي . الا آغاچاره چيچوب ايرکي دوز اناييلي ، بلندن قوشاق ، بوسوسز ، دولون وباصقيسر وجود نه کورل بر پچيم آلور ، آکيلرک نه خوش بر قيومر ياپوردي . وهي افندي کولنده آرزور ، اشتهار دولويور دکامدي . کوز کوزه کليرسه کولشتر ، ودواق بويشتر ، حق دله چينار يشارله حفيه اوقنديلاري واريبور ، کورولکدن ، بيلبدن کلديکي آتلان اوليه جرائلي اشازلر ياپورديکي وهي افندي سرسله شيور ، شيرمن اوزاقلاشوردي . اترقي اوکوردوکر ، چوبندن سله ييشلر چاه طاش آتمه ليله باشلامشي . وهي افندي دوليه طوقوش برآدم کي راحت نفس آله يرق ، نه ياه جني بيله مهرک ، قورونله چاره بولايورق ، اوزنده شاشين ، توركڼ بکيوري . قزه جسوت وردهجک هيچ بر کرندده بولويوردي . ختي ، بعضاً ، بوليه ووروبده قوشو قاده : عبيدبايو ، قزيرکه ياق ، بانه آشفته !

ديک آرزوري دولويوردي . سايلوکل اوکڼ برنده بر بشقي . مثلا طاباقل کابل ، هله يي آت اوستاين شوچايين اولسيدي ، چوقدن ايکي آوي آيران قايردن برينسورکسي قوزاييله ، دستک آتيلر ، تيلکسز ، زحمتسز بر مارجاه ميدان ياپوردي . لکن وهي افنديده او چرآن بولدي . بر ميديکي ، ياشيدني برده بکليوردي .

مايس اچنده مهتابي برکيه يدي . نچر سناک اوکندده اوزون اوزون اولطورقدن ، ايکي اوچ سيفاره اچندکن صوکره ، هنوز قوشودن دونه ش آتانه سي کلچکه لوم کورمدي ، ياندي ، آي ، ديوارلي قوشلرک بويوش کولکلريه نشلندي . سلسله شيددي . ايله اوتوز کي ، دومان کي طاشلنن دوکولديکي فلن اولتان طاشي ، ماوي بر ايدينيک ايلوردي . سلخناخه اوکندده دروب تا بوقاري عيونه کي ساره جواير ييشدبرن کولکک عحاسي ، توشندن ساره لملري آراستده بردن ، يان ديوار ، اوبر اوک اتصالي اولان بوله بورورلور کي اولدي ؛ صوکره وقيله يان طرفه آييلان ، شيدده دستکل ، ميخل دوران قايولک اوکندده بري يالايي اوکيو . دورکلره اوچ کره سله يدي . وهي افندي ياتاغدن باشي قالديري ، دبکدي . اوکوروک کيليشدي . لکن آناخار دهليکته ياشيدبرلش اولمالي لازم کلن برغش ايجري بهدوش ، اوزون ، يايئق آهار بولايوردي . بو ، چاپوق آمانسز برآوييرايدي ؛ هوييک اوشوقن دامارلره حيزاب کي يايقي ، ايشلدي بر قان دولاشوردي . اوراچنده ، ائک آتندده ، حفيه کڼ بکديکي ، ايسنه دکي ، يانه ياييله اولاردني بيلديکي دويديني سالد نعل دايابه يدي ؟